

Aerobna kondicija in Polar OWN INDEX Test

POLAR®

KAJ JE KARDIOVASKULARNI FITNESS?

Kardiovaskularna (ali aerobna) zmogljivost (kondicija) je ena najpomembnejših komponent zmogljivosti. Merjena je kot količina kisika, ki ga srce pretransportira po krvi v delovne mišice in kot sposobnost mišic, da ta kisik uporabijo (v litrih kisika na kilogram lastne telesne teže v minuti; l/kg/min). Povečanje CVF pomeni povečanje zmogljivosti srca in ostalega dela srčnožilnega sistema za opravljanje najpomembnejše funkcije - preskrba telesa s kisikom in energijo.

Posledice dobrega CVF so: zmanjšanje tveganja nastanka srčnožilnih bolezni, visokega krvnega pritiska ipd.

CVF se najučinkoviteje izboljšuje z aktivnostmi, ki vključujejo dinamično delo velikih mišičnih skupin: hoja, jogging, tek, plavanje, drsanje, kolesarjenje, vzpenjanje po stopnicah, smučarski tek.

CVF je povezan s starostjo, spolom, vadbenimi navadami, telesnimi merami in CV zdravstvenim statusom. Največje tovrstne sposobnosti beležimo med 15. in 30. letom starosti, kar kasneje upada z leti. Npr. Pri 60. letu je povprečna aerobna zmogljivost pri moških približno 3 tiste pri 20. letih. Če je človekov stil življenja neaktiven/"zaseden", beležimo 10% zmanjšanje povprečne aerobne zmogljivosti na desetletje; tako zmanjšanje je pri aktivnem življenju le 5%-no, torej 2x manjše!

Testi aerobne zmogljivosti

V svetu obstaja lepo število testov aerobne zmogljivosti, od sofisticiranih laboratorijskih do preprostih terenskih testov. Vsi so dimenzionirani za merjenje ali predvidenje porabe kisika (maksimalna aerobna moč, $\dot{V}O_{2max}$). Večina t.i. predikcijskih testov je usmerjena k določitvi porabe kisika telesa skozi srčno frekvenco in/ali obremenitev. Odvisno od tega, koliko je telo med testom izčrpano, jih lahko razdelimo v dve skupini: maksimalni in submaksimalni testi.

Najpogostejši **protokoli maksimalnih testov** za testiranje CVF:

1. Maksimalni test porabe kisika (na tekalni preprogi ali cikloergometru)
2. "Shuttle run test" (Leger test)
3. Kontinuirni tekaški test z določeno razdaljo ali časom (npr. Cooper test)

Najpogostejši **submaksimalni testi** za testiranje CVF:

1. Kolesarski test (Astrand test, WHO cyclo test, PWC170 test)
2. Step test (Harvard step test, Queens College step test)
3. Hodalni testi (UKK hod.test, Rockport hod.test)

Srce je kot vsaka druga mišica v telesu - z vadbo postane močnejša in učinkovitejša.

Srčna frekvenca je kvantitativno merilo dela srca. Srce zdravega odraslega človeka v mirovanju utripa cca 70 ud/min; toda dobro kondicionirano srce v mirovanju utripa mnogo počasneje, le 40-50x v minuti ali še manj.

VARIABILNOST srčne frekvence je kvalitativno merilo delovanja srca. Nižja ko je SF v mirovanju, višja je variabilnost SF in s tem boljša kvaliteta srčne funkcije. Variabilnost SF je danes v znanstvenem svetu ena najbolj raziskovanih srčnih karakteristik; prvi je njeno povezavo z aerobno zmogljivostjo odkril Polar sredi 90-ih. Na tej osnovi se od leta 1997 v Polar sprejemnike vgrajujejo najnovejša dognanja najeminentnejših raziskovalnih centrov na svetu; zelo plodno je sodelovanje s Cooperjevim inštitutom v Dallasu, Texas.